

ZPRÁVA O TRHU S MLÉKEM A MLÉKÁRENSKÝMI VÝROBKÝ

Vývoj cen:

	CZV mléko	7,77 Kč/l
	FOB SOM	2 200 USD/t
	FOB SPM	2 150 USD/t
	FOB máslo	1 685 USD/t

Obsah:

Situace na domácím trhu	1-4
<i>SZIF – Charakteristika a průběh programů v rámci společné organizace trhu (SOT) s mlékem a mlékárenskými výrobky.....</i>	2-4
Situace v zahraničí; tabulka CZV.....	4
Vývoj CZV a nákupu mléka graf	5
Kurzy ČNB a CPV mlékárenských výrobků..	6
Vývoj CPV za SOM, máslo a ceny FOB.	7-8
Aktuality.....	8-10

Situace na domácím trhu

Ceny zemědělských výrobců podle ČSÚ

V červenci pokračoval pokles ceny placené zemědělcům (CZV) za mléko kravské třídy Q. Cena se zastavila 59 haléřů pod úroveň loňské dubnové ceny (v dubnu 2005 dosáhla cena nejvyšší hodnoty minimálně za posledních 11 let).

V červenci 2006 se od prvovýrobců nakupovalo kravské mléko třídy Q. za 7,77 Kč/l, což je pokles o 9 haléřů proti červnu. Trvalý pokles ceny započal v lednu 2006 a bez přerušení pokračuje do současnosti. V průměru cena klesá o 6 haléřů měsíčně.

Ceny placené zemědělcům podle krajů se v červenci pohybovaly v rozmezí od 7,26 Kč/l do 8,62 Kč/l. Nejvyšší cena byla zaplacená ve Zlínském kraji a nejnižší cena byla zaplacená v Královéhradeckém kraji. Nejnižší **průměrná** cena byla placena v Jihomoravském kraji 7,65 Kč/l a nejvyšší průměrná cena byla placena v Ústeckém kraji, kde dosáhla 7,92 Kč/l.

Nákup mléka podle MZe 6-12

V červenci 2006 mlékárny nakoupily 200 029 tis. litrů mléka o tučnosti 3,78 % s průměrným obsahem bílkovin 3,25 %, za průměrnou cenu 7,60 Kč/l. Červencový nákup mléka byl ve srovnání s průměrným měsíčním nákupem v prvním pololetí roku 2006 nadprůměrný (průměrný měsíční nákup v prvním pololetí činil 198 013 tis. litrů). Při porovnání červencového nákupu mléka s nákupem v červnu, došlo k nárůstu nákupu o 307 tis. litrů.

To znamená zvýšení o 0,15 %. Při meziročním srovnání došlo letos v červenci k poklesu nákupu o 12,23 % tedy o 24 469 tis. litrů mléka.

Každoroční trendy vývoje nákupu mléka jsou patrné z grafu na straně č. 5.

Z celkového nákupu mléka v červenci 2006 bylo 97,49 % mléka nakoupeno ve třídě I. a vyšší za cenu 7,63 Kč/l, v červnu 2006 to bylo 98,58 %.

V červenci nakoupily mlékárny v zahraničí 2 140 tis. litrů mléka, nakoupené mléko mělo tučnost 3,62 % hm. V loňském roce se nejvíce mléka ze zahraničí nakoupilo v květnu, a to 2 301 tis. litrů.

Od počátku roku 2006 mlékárny nakoupily 1 388 108 tis. litrů mléka.

Sušené odtučněné mléko (SOM)

V červenci 2006 mlékárny vyrobily 1 821,2 tun SOM, a to je o 296,3 tun více než v červnu 2006 a o 1 786,9 tun méně než v červenci 2005. Měsíční průměrná výroba v prvním pololetí 2006 byla 1 777,8 t, což znamená, že červencová výroba byla ve srovnání s průměrem v tomto pololetí nadprůměrná.

V červenci měly mlékárny na skladech zásobu 1 548,1 tun SOM. Ve srovnání s červnem se zvýšila zásoba o 617,6 tun. Při meziročním srovnání zásob, došlo letos v červenci ke snížení zásob o 1 143 tun.

Cena průmyslových výrobců v červenci 2006 se při srovnání s předchozím měsícem snížila, a to o 0,10 Kč na 55,23 Kč/kg. Ve srovnání s historicky nejvyšší hodnotou z prosince 2005, letošní červnová cena klesla o 7,36 Kč/kg.

V prodeji SOM došlo v červenci k poklesu o 47,6 % proti předchozímu měsíci. V červenci mlékárny prodaly pouze 824,60 tun SOM – to je nejméně v tomto roce. Meziročně byl v červenci 2006 prodej o 777,8 tun nižší než ve stejném měsíci roku 2005.

Průměrný měsíční prodej v prvním pololetí roku 2006 byl 1 841,32 tuny.

Máslo

Výroba másla v červenci klesla na 3 946 t. Při srovnání s červnem je to pokles o 364,9 tun (8,5 %) a při srovnání s červencem 2005 klesla letos výroba o 440,7 tun (10 %). Průměrná měsíční výroba v prvním pololetí 2006 činila 4 458,42 tun, z čehož vyplývá, že červencová výroba byla ve srovnání s tímto pololetím podprůměrná.

Zásoba másla se v červenci snížila. Na skladech měly mlékárny v červenci zásobu 1 592,7 tun másla, a to je o 382,8 tun méně než v červnu. V červenci 2005 měly mlékárny uskladněnu zásobu 1 583,9 tun másla, což bylo o 8,8 tun méně než v letošním červenci.

Průměrná cena, za kterou mlékárny prodávaly kilogram másla ve spotřebitelském 250g balení v červenci klesla a činila 77,30 Kč/kg. To je ve srovnání s červnovými 78,03 Kč/kg pokles o 0,73 Kč/kg a při srovnání s červencem 2005 klesla letos cena o 10,55 Kč/kg.

Sýry

V červenci 2006 došlo k poklesu výroby sýrů. Ve srovnání s červnem došlo ke snížení výroby o 545 tun (6,94 %) a proti červenci 2005 se výroba sýrů snížila o 614,5 tun (7,76 %). V červenci 2006 bylo vyrobeno 7 305,8 tun přírodních sýrů, což je méně než měsíční průměr v prvním pololetí roku 2006, který činil 7 834,82 t/měsíc.

Zásoba sýrů přírodních u mlékáren klesla v červenci 2006 ve srovnání s červnem o 39,2 tun (0,9 %) na 4 432,5 tun.

Kilogram eidamské cihly s obsahem tuku v sušině 30 % prodávaly mlékárny v červenci za 83,21 Kč, což je o 80 haléřů méně než v červnu a o 3,63 Kč méně než v červenci 2005. Eidamská cihla s obsahem tuku 45% se v červenci prodávala za 88,91 Kč/kg, a to je o 1,15 Kč více než v červnu a o 2,98 Kč/kg méně než v červenci 2005.

Státní zemědělský intervenční fond

Mléčné kvóty

V období od 1.7.2006 do 31.7.2006 dodali producenti odběratelům 231 749,7 tun mléka, přímý prodej byl 193,4 tun mléka. Plnění referenčního množství pro dodávky za období od 1.4.2006 do 31.7.2006 činí celkem 931 502 tun, což představuje 34,06 % vnitrostátního referenčního množství mléka pro dodávky (tj. 2 734 719,873 tun). Plnění referenčního množství pro přímý prodej v období od 1.4.2006 do 31.7.2006 činí celkem 773,1 tun, což představuje 24,07% vnitrostátního referenčního množství mléka pro přímý prodej (tj. 3 211,127 tun). Rozdíly ve výpočtu plnění referenčního množství pro přímý prodej za období 1.4.2006 – 31.7.2006, proti údajům za měsíc červen, vznikly z důvodu zpětně nahlášených oprav měsíčních hlášení ze strany producentů mléka.

Intervenční nákup a soukromé skladování mléčných výrobků

Intervenční nákupy byly ukončeny k 31.8.2006.

Bližší informace naleznete na www.szif.cz ve složce Společná organizace trhu/živočišná výroba/mléko.

Poskytování podpory na nákup másla neziskovými institucemi a organizacemi

Tento program, který vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství – kapitola IV., ve znění pozdějších předpisů, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004Sb., ve znění pozdějších předpisů, i nadále pokračuje. Byly přijaty další kompletní žádosti o vystavení Potvrzení, která jsou průběžně vystavována. Od počátku roku 2006 bylo přijato 28 žádostí o potvrzení, čtyři z přijatých žádostí byly zamítnuty a 24 žádostí bylo schváleno. Vydáno bylo celkem 266 kusů potvrzení. Celkem bylo požadováno 86 555 kg másla. Bylo přijato pět žádostí o podporu a byla vyplacena podpora ve výši 749 867,87 Kč.

Prodej másla za snížené ceny a poskytování podpory pro smetanu, máslo a zahuštěné máslo určené k použití při výrobě cukrářských výrobků, zmrzliny a jiných potravin

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství - kapitola II., ve znění pozdějších předpisů a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory v rámci tohoto nařízení je vázáno na účast ve výběrovém řízení.

V měsíci srpnu 2006 proběhlo 15. dílčí nabídkové řízení uskutečňované v rámci stálého nabídkového řízení podle výše uvedeného nařízení Komise. Detailní informace o výši podpor a zpracovatelských záruk z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách www.europa.eu.int.

Poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko využívané jako krmivo a prodej takového sušeného odstředěného mléka

Tato podpora vychází z nařízení Komise č. 2799/99 ze dne 17. prosince 1990, o poskytování podpory pro odstředěné mléko a sušené odstředěné mléko používané jako krmivo a prodej takového mléka a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V měsíci srpnu proběhlo 110. dílčí nabídkové řízení. Tato řízení jsou uskutečňována v rámci stálého nabídkového řízení podle výše uvedeného nařízení komise. Detailní informace o výši minimálních cen a zpracovatelských záruk z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách www.europa.eu.int.

Poskytování příspěvku při nabídkovém řízení na zahuštěné máslo určené pro přímou spotřebu ve Společenství

Tato podpora vychází z nařízení Komise (ES) č. 1898/2005 ze dne 9. listopadu, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady

(ES) č. 1255/1999, pokud jde o opatření pro odbyt smetany, másla a zahuštěného másla na trhu Společenství - kapitola III., v platném znění a současně je v dikci zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády č. 225/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění vybraných tržních opatření společné organizace trhu s mlékem a mléčnými výrobky, ve znění pozdějších předpisů.

Získání podpory je vázáno na účast ve výběrovém řízení.

V měsíci srpnu 2006 proběhlo 15. dílčí nabídkové řízení uskutečňované v rámci stálého nabídkového řízení, podle výše uvedeného nařízení komise. Čtvrté úterý v měsíci srpnu je pravidelně bez výběrového řízení. V rámci patnáctého výběrového řízení nebyla na SZIF doručena žádná nabídka.

Detailní informace o výši podpory a zpracovatelských záruk z dílčích nabídkových řízení jsou zveřejněny v Úředním věstníku EU na internetových stránkách www.europa.eu.int.

Podpora spotřeby školního mléka

SZIF zpracoval v průběhu srpna žádosti schválených mlékárenských subjektů o přiznání podpory a národní podpory za druhé období školního roku 2005/2006, tj. za leden – březen 2006.

Koncem měsíce pak Fond vystavil jedné mlékárně Usnesení – výzvu k opravě a doplnění žádosti o podpory a čtyřem mlékárnám Rozhodnutí o přiznání podpory a národní podpory za výše uvedené období. Jednomu mlékárenskému subjektu byla za leden – březen 2006 vyplacena národní podpora ve výši 88 tis. Kč.

Podpora výroby kaseinu a kaseinátů z odstředěného mléka

Program vychází z nařízení Komise č. 2921/1990 o podpoře výroby kaseinu a kaseinátů z odstředěného mléka.

Poslední změna částky podpory byla prozatím provedena nařízením Komise č. 935/2005 ze dne 22. 6. 2005, kdy byla snížena z 0,75 na 0,52 EURO na 100 kg odstředěného mléka zpracovaného na kasein či kaseinát. V srpnu proběhla velká půlroční kontrola v PML Nový Bydžov.

Použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů

Program vychází z nařízení Rady č. 2204/90, nařízení Komise č. 2742/90. je dále upraven nařízením vlády č. 225/2004 Sb. v platném

znění. V průběhu měsíce srpna byly na SZIF doručeny 2 měsíční hlášení, 3 souhrnné výkazy o výrobě sýrů a množství kaseinu a kaseinátů v nich obsažených, byl vypracován jeden klips receptury a obdržen jeden posudek technologické nezbytnosti použití kaseinu a kaseinátů při výrobě sýrů. Na adresu SZIF bylo doručeno jedno odvolání pro zastavení řízení, které bylo postoupeno MZe. V průběhu měsíce srpna byly vypracovány požadavky na kontrolu na místě a proběhly první kontroly u dvou držitelů povolení (MADETA a.s., BEL Sýry Česko a.s.).

Situace v zahraničí Ceny FOB západní Evropa

Světová tržní cena v paritě vyplaceně loď (FOB) v západní Evropě v srpnu 2006 stagnovala u másla a sušeného plnotučného mléka. U sušeného odtučněného mléka se cena zvýšila.

Světová tržní cena FOB západní Evropa při srovnání s červencem zůstala stejná u másla na 1 685 USD/t, stagnovala také u sušeného plnotučného mléka kde byla 2 150 USD/t. U sušeného odtučněného mléka se cena FOB zvýšila na 2 200 USD/t (nárůst o 125 USD/t) a u SPM cena zůstala na červnových 2 150 USD/t.

Zdroj: Dairy Markets

Tab.: č.1 Ceny placené zemědělcům za kravské mléko třídy Q.

rok/měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
1995	6,20	6,46	6,48	6,53	6,55	6,53	6,49	6,41	6,39	6,49	6,60	6,66
1996	6,76	6,87	6,90	6,92	6,94	6,90	6,87	6,89	6,89	6,95	6,97	6,99
1997	7,05	7,14	7,13	7,10	7,08	7,08	7,14	7,12	7,15	7,19	7,29	7,36
1998	7,62	7,93	7,95	7,99	7,97	7,96	7,98	7,91	7,91	7,92	7,76	7,68
1999	7,67	7,77	7,73	7,57	7,01	6,47	6,65	7,14	7,16	7,11	7,28	7,41
2000	7,42	7,47	7,48	7,48	7,48	7,47	7,47	7,48	7,48	7,49	7,51	7,50
2001	7,54	7,67	7,69	7,69	7,73	7,73	7,73	7,73	7,73	7,78	7,88	7,99
2002	8,07	8,16	8,15	8,15	8,12	8,08	8,05	8,01	8,00	8,00	8,00	8,01
2003	8,01	7,95	7,91	7,87	7,77	7,72	7,69	7,66	7,65	7,68	7,70	7,75
2004	7,80	7,84	7,85	7,88	7,90	7,93	7,94	7,97	8,00	8,06	8,17	8,23
2005	8,26	8,35	8,35	8,36	8,29	8,26	8,20	8,14	8,14	8,15	8,17	8,19
2006	8,16	8,11	8,06	8,03	7,94	7,86	7,77					

Zdroj: ČSÚ

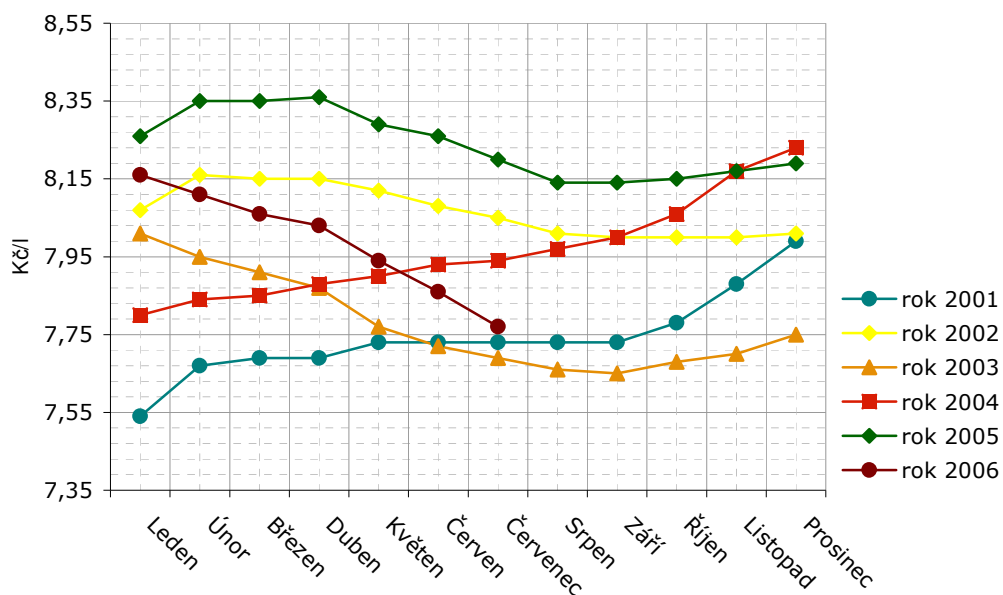
Tab.: č.2 Stavy skotu v ČR, v letech 2000 – 2006 (ks)

rok/měsíc	skot celkem.	z toho krávy	% krav
2000	1 573 530	614 787	39,01
2001	1 582 285	611 395	38,64
2002	1 520 136	596 295	39,23
2003	1 473 828	590 322	40,05
2004	1 428 329	572 887	40,11
2005	1 397 308	573 724	41,06
2006	1 373 645	563 723	41,04

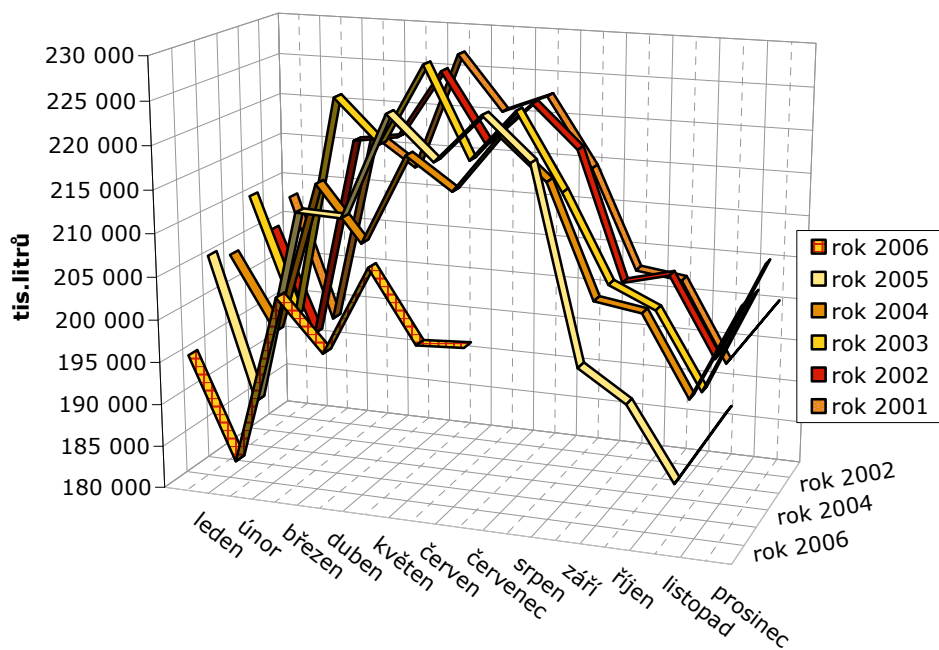
Zdroj: ČSÚ

Pozn.: Stavy jsou k 1.3. do roku 2002, od roku 2003 jsou stavy k 1.4.

Vývoj cen placených zemědělci za mléko kravské třídy Q

Nákup mléka po měsících

Zdroj: Mlék (MZe)6-12

Tab.: č.2 Kurzy devizového trhu - měsíční průměry za rok 2005 a 2006

měsíc	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
USD05	23,102	23,024	22,585	23,288	23,809	24,688	25,050	24,073	23,896	24,715	24,820	24,439
USD06	23,733	23,796	23,834	23,251	22,138	22,441	22,441	22,007				
EUR05	30,310	29,961	29,782	30,130	30,216	30,032	30,191	29,592	29,305	29,677	29,261	28,975
EUR06	28,721	28,409	28,650	28,508	28,271	28,385	28,445	28,193				

Zdroj: ČNB

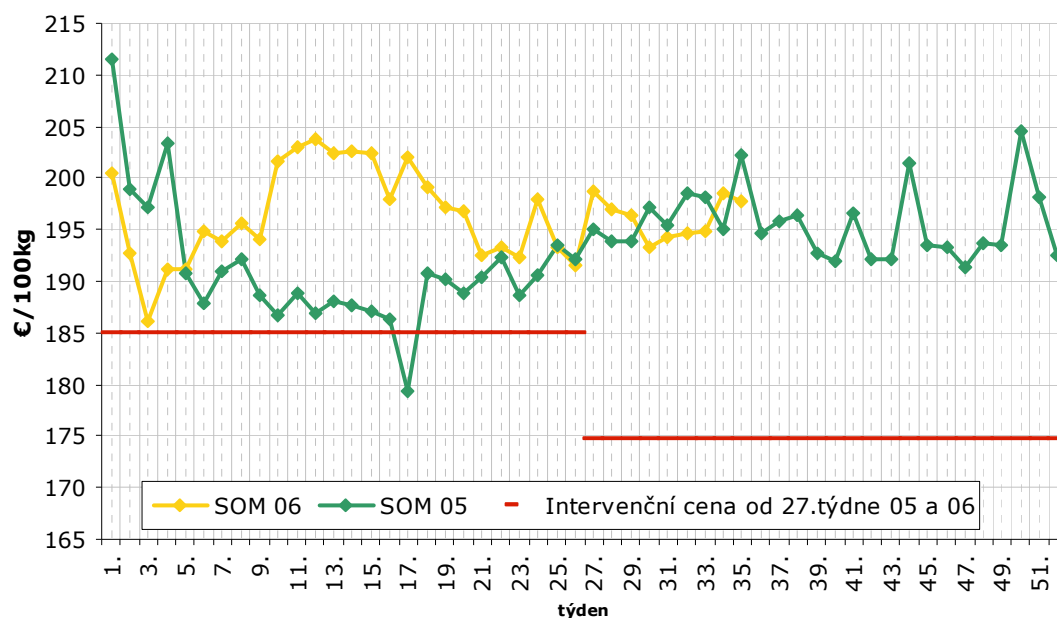
Tab.: č.3 Ceny mlékárenských výrobků při prodeji z mlékárny

Kurz ECB (EVROPSKÁ CENTRÁLNÍ BANKA) za srpen – 28,210 Kč/€

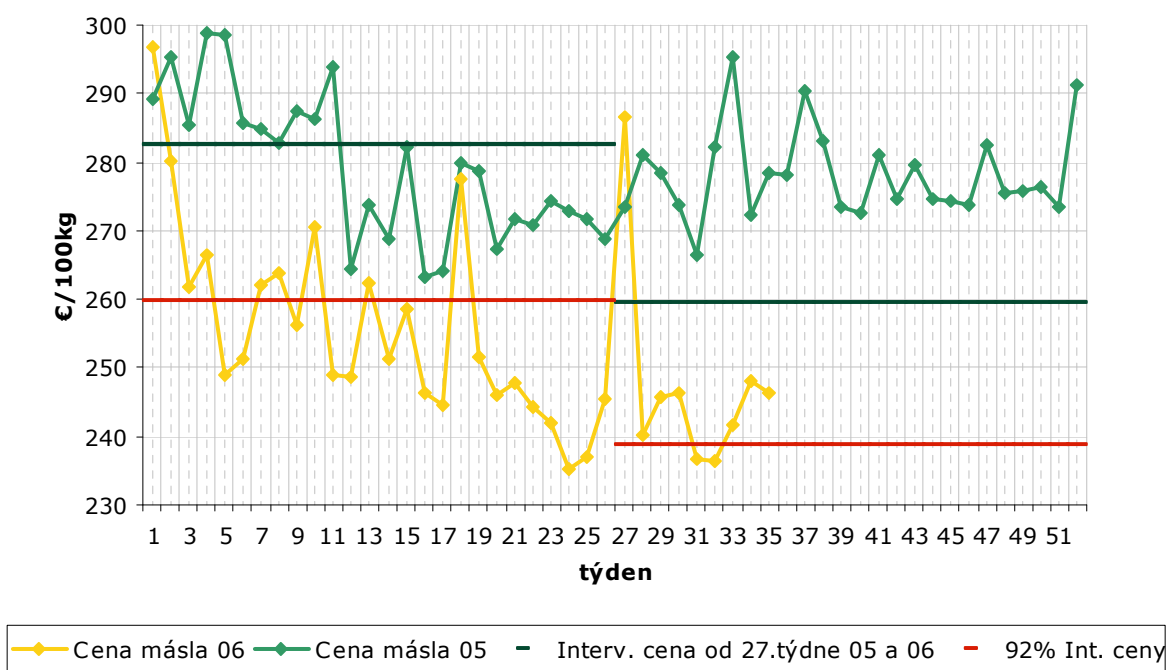
Název výrobku	Cena v Kč/kg, průměr za srpen	Změna k červenci v %
Sušená syrovátka <i>bez přidaného cukru, baleno v pytlích po 25 kg</i>	18,56	+0,87
Sušené odtučněné mléko <i>tuk do 1,5%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	55,29	-1,02
Sušené plnotučné mléko <i>tuk 26%, baleno v pytlích po 25 kg</i>	63,89	-1,89
Máslo ve spotřebitelském balení 250 g <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	76,74	-0,10
Máslo v blocích 25 kg <i>tuk minimálně 82%, voda max. 16%</i>	67,51	-4,55
Máslo v blocích 25 kg cena podle nařízení EC <i>č. 2771/1999 včetně dopravních nákladů 2,5 €/100 kg</i>	68,22	-4,52
Sýr ementálského typu - Moravský bochník <i>tuk minimálně 45%</i>	82,97	-4,52
Sýr ementálského typu - Primátor <i>tuk minimálně 45%</i>	114,25	+3,98
Eidam 45 <i>tuk minimálně 45%</i>	92,46	-0,08
Eidam 30 <i>tuk minimálně 30%</i>	81,09	-2,23

Ceny jsou zjišťovány Státním zemědělským intervenčním fondem na základě nařízení Komise 562/2005, nařízení Komise 2771/1999, zákona č. 256/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů a nařízení vlády ČR č. 225/2004 Sb.

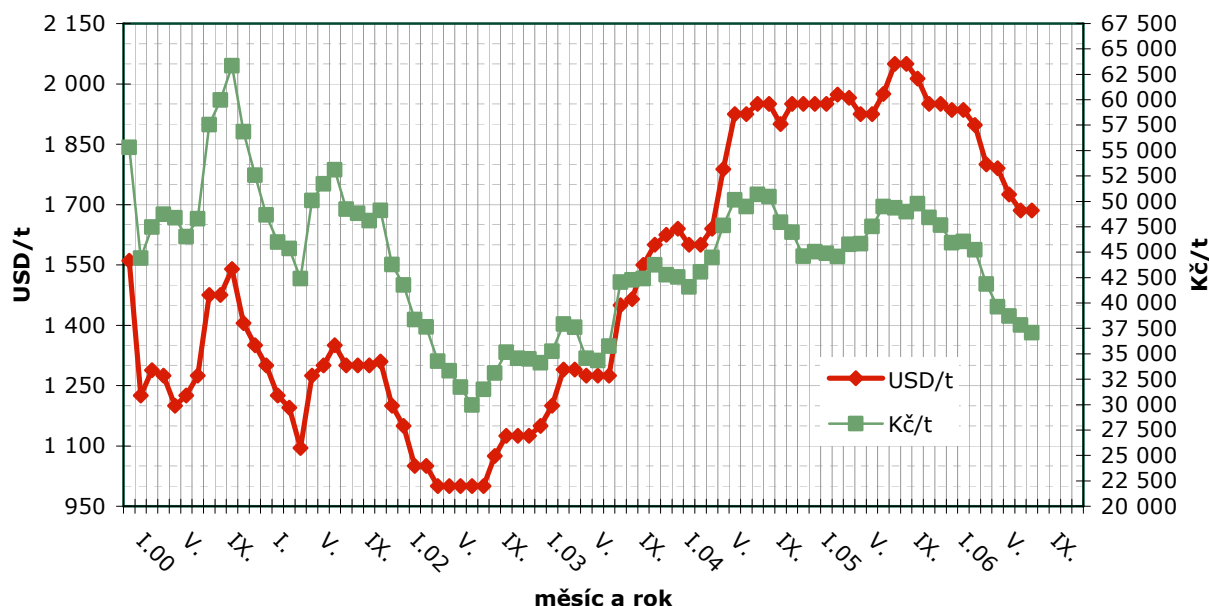
Vývoj cen SOM v ČR (pytle 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

Vývoj CPV másla v ČR (blok 25 kg) vůči intervenční ceně

Zdroj: TIS^{ČR}

Vývoj světových cen FOB u másla v letech 2000 - 2006

Zdroj: Dairy Markets a ČNB

Aktuality

V Přibyslavi mohou lidé v sobotu ochutnat výrobky 12 mlékáren

V Přibyslavi na Havlíčkobrodsku mohou lidé v sobotu ochutnat výrobky 12 mlékáren. Přehlídka sýrů, smetanových krémů, jogurtů či pomazánkových másel se bude popatnácté konat ve sklepích pod radnicí. Během Mlékárenského dne budou podniky převážně z Vysočiny soutěžit o nejlepší výrobek. Vybírat jej bude odborná komise i návštěvníci. "Letošní účast vystavovatelů je rekordně vysoká," řekl dnes novinářům starosta Jan Štefáček. Do soutěže byly přihlášeny tři desítky výrobků v několika chuťových variantách. Veřejnost se může těšit i na šest druhů kozích a bílých sýrů. Kromě Mlékárny Polná budou pocházet z farmy rodiny Dobrovolných Dvůr Ratibořice na Třebíčsku. Farma se v Přibyslavi představí poprvé.

Dobrovolní chovají přes 300 koz. Ve vlastní mlékárně denně zpracovávají až 600 litrů kozího mléka. Vyrábějí šest druhů výrobků - kromě konzumního mléka i jogurty a sýry. "Myslím, že jsme vytvořili výrobní program, který je perspektivní a v současné době nemáme problém s odbytem," řekl majitel Pavel Dobrovolný.

Mlékárny v Přibyslavi prezentují nejnovější výrobky. Podle Zdeňka Krejčího z Choceňské mlékárny se nový produkt chystá i déle než rok. Složitě bývá i prosazování novinky v obchodních řetězcích - podnik musí zaplatit za jeho zavedení a na pulty jej přesto někdy dostane jen za cenu stažení svého staršího výrobku. Součástí Mlékárenského dne bude řada doprovodných akcí, které se ve městě budou konat od čtvrtka do neděle. Lidé mohou navštívit nové výstavy, hudební a šermířská vystoupení, fotbalové utkání, soutěž hasičů nebo jezdecké závody.

Zdroj: ČTK

Česko vyváží více mléka i mléčných výrobků, ale roste i dovoz

Čeští zemědělci zvyšují vývoz mléka a více produktů v zahraničí prodávají také mlékárny. Objem vývozu sice stále převyšuje dovoz, ale zatímco export roste meziročně asi o osm procent, příliv mléka a mléčných výrobků se po vstupu do EU zvýšil o více než 90 procent.

Předseda Českomoravského svazu mlékárenského Michal Němec dnes na tiskové konferenci řekl, že zahraničním firmám se

v tuzemsku daří prosadit hlavně se sýry a tvarohy. Loni farmáři vyvezli kolem devíti procent z celkového objemu mléka v zemi. V posledních měsících export stoupl až k 15 procentům a podle odbytových družstev v nejbližší době ještě vzroste.

Němec uvedl, že vývoz zatím mlékárny neohrožuje, protože se týká asi 155 milionů kilogramů mléka, zatímco domácí přebytek se pohybuje kolem 800 milionů kilogramů. "Pokud by ale skutečně došlo k razantnímu úbytku mléka, bude to mít dopad na počet zpracovatelů," míní. Podotkl, že dovoz suroviny z Polska nebo ze Slovenska by mohl situaci jen zmírnit.

Farmářům se nelíbí pokles ceny mléka. Od loňského března, kdy za litr dostávali v průměru skoro 8,50 Kč, farmářská cena klesla na 7,60 Kč. Kvůli změnám ve společné evropské politice se očekává další snížení. Podle ředitelky havlíčkobrodské agrární komory Marie Brodinové se některým podnikům výroba mléka přestává vyplácet. Němec tvrdí, že tuzemská cena nyní není nižší než v okolních zemích. Naopak Vlastimil Kratochvíl z odbytového družstva Mlecoop řekl, že mlékárny v zahraničí platí daleko lépe.

Mlékárnám se daří zvyšovat export konzumního mléka, a to především do Německa a na Slovensko. Asi o pětinu meziročně stoupl vývoz zakysaných výrobků, především jogurtů, do Německa, na Slovensko, do Polska či Maďarska. "Naše výrobky jsou konkurenceschopné cenou i kvalitou," podotkl Němec. Naopak čeští producenti nedokázali uhájit svůj trh se sýry. Jejich spotřeba se mezi mléčnými výrobky zvyšuje nejrychleji, zatímco tuzemská výroba dlouhodobě stagnuje. "Trh je otevřený, je to možná otázka ceny, i razantnosti snahy v uplatnění," uzavřel Němec.

Mlékárna Pribina Přibyslav vyváží 15 až 20 procent svých výrobků, především na Slovensko, Ukrajinu nebo do Pobaltí. V poslední době uspěla se smaženými sýry, které zákazníci najdou v síti podniků rychlého občerstvení McDonald's v řadě evropských zemí. "Není jednoduché dostat se na západní trhy - je tam velice složitá situace i z hlediska legislativy či certifikací," řekl jednatel Václav Žatečka. Ruské trhy jsou podle něj chráněny administrativně. "Je tam spíš snaha budovat tam výrobní kapacity a zpracovávat tam jejich surovinu," uvedl.

Zdroj: ČTK

Kontroly zdravotní nezávadnosti vajec a mléčných výrobků

Státní veterinární správa zjistila při zhruba 300 kontrolách vajec 18 nedostatků. Inspektoři zjistili nedodržení teplotního režimu nebo chyby ve značení. Cílená kontrola producentů, zpracovatelů, přepravců a prodejců začala v červenci a potrvá do konce září. Vejce jsou zejména v létě více sledovanou komoditou. Značné znečištění balených vajec v supermarketu Kaufland v Hradci Králové bylo odhaleno inspektory SVS a SZPI.

Kromě vajec byla další cílenou akcí SVS kontrola mléčných výrobků, zejména jogurtů. Od března do dubna provedli inspektoři v celé ČR zhruba 200 kontrol a shledali několik desítek závad, za které uložila pokuty přes 300.000 korun. Žádná závada však neohrozila zdraví lidí. Státní veterinární správa bude vedle běžného dozoru i nadále pokračovat v cílených kontrolách a na podzim proběhnou další akce zaměřené na potraviny a suroviny živočišného původu.

Zdroj: vetweb.cz

Mléko GM koz je mnohem podobnější mateřskému

Pracovníci University of California, Davis, zjistili, že mléko geneticky šlechtěných koz je mnohem podobnější mateřskému než kravskému mléku. Rovněž bylo konstatováno, že toto kozí mléko snižuje počet škodlivých bakterií ve střevním traktu selat. Jestliže se potvrdí, že stejné účinky vykazuje i u dětí, bude se toto mléko moci používat v rozvojových zemích jako preventivní prostředek proti často smrtelným, průjemovým onemocněním. Mateřské mléko obsahuje antibakteriální enzym lysozym, který ničí patogenní bakterie. Lysozym je v mateřském mléce obsažen v 1 600–3 000krát vyšší koncentraci než u kozího či kravského mléka, takže u kojenců, kteří dostávají namísto mateřského mléka kravské nebo kozí mléko pravděpodobně nedochází v prvních obdobích života k důležitému posilování imunitního systému.

V rozvojových zemích umírá každoročně více než dva miliony dětí na průjemová onemocnění. Přestože se na západě konzumuje nejčastěji kravské mléko, konzumuje se v celosvětovém měřítku více mléka kozího. V rámci studie kalifornský výzkumný tým injektoval humánní kmen pro produkci lysozymu do genu, který u koz kontroluje produkci mléčných žláz. Takto vyšlechtěné transgenní (GM) kozy produkovaly mléko, které obsahovalo až 68 % lysozymu mateřského mléka. Získané mléko bylo

podáváno kůzlátům a selatům a jeho účinky byly porovnávány s normálním kozím mlékem. Kůzlata krmená transgenním mlékem vykazovala ve srovnání s kontrolní skupinou vyšší hladinu koliformních bakterií, což se ovšem na zdraví zvířat nijak negativně neodrazilo.

Protože jsou ale kozy přežvýkavci, bylo GM mléko testováno dále ještě na selatech, která mají gastrointestinální trakt a střevní mikroflóru podobné humánnímu, aby se získaly přesnější poznatky o působení transgenního koziho mléka u dětí. Čtyři dvoutýdenní selata byla krmena pasterovaným transgenním mlékem po dobu 16 dní, druhá skupina dostávala ve stejném období regulérní pasterované mléko. Selata z druhé skupiny měla v zažívacím traktu v porovnání se selaty s transgenním mlékem v průměru 100–4 000krát více koliformních bakterií. V další fázi výzkumu nyní budou experimenty opakovány se selaty infikovanými škodlivými bakteriemi, aby byl prokázán účinek modifikovaného mléka.

Humánní studie se v současné době prozatím neprovádějí, počítá se ovšem s tím, že mléko transgenních koz, event. krav se bude moci v nejbližší době používat pro zlepšení zdraví dětí v rozvojových zemích. Studie bude zveřejněna v zářijovém vydání časopisu [Transgenic Research](#). Více informací i na adrese [Nutra Ingredients](#) <http://www.rssl.com/OurServices/FoodENews/NewsLetter.aspx?ENewsletterID=169#2>

Zdroj: ÚZPI

Želetavský sýr Apetito zmizí z trhu

Několik let se vleklý spor o Apetito zřejmě končí. Společnost Bel Sýry Česko oznámila, že značku Apetito stahuje z trhu. Zda její rozhodnutí souvisí se spory s hodonínskou mlékárnou, která používá pro svůj sýr označení Apetito s jedním "t",

firma neuvedla. Mlékárna zatím neupřesnila ani to, zda se počítá pouze se změnou značky a nebo stažení sýru jako takového. Bližší informace chce podat na úterní tiskové konferenci.

Spor o sýr, který vypadá prakticky shodně a stejně i chutná, se táhne už několik let. Původně ho vyráběla želetavská mlékárna, tehdy národní podnik Lacrum. Na trhu se Apetito objevil v roce 1973. O rok později, se výroba rozšířila i do závodu v Hodoníně, který tehdy rovněž patřil pod Lacrum. Ke kolizi došlo, když oba podniky koupili cizí výrobci. Želetavská mlékárna nyní patří do skupiny Bel Sýry Česko, hodonínská společnost firmě TPK, dceři Bongrain Europe.

Obě společnosti jsou nástupci Lacrumu a v obou se téměř dvacet let vyráběl identický sýr. Lišit se začaly po privatizaci obou závodů v roce 1994, od kdy si jak Bel tak TPK recepturu i technologii vyvíjejí nezávisle na sobě. I tak jsou si ale sýry podobné, oba používají i snadno zaměnitelnou modrou krabičku, který se na první pohled liší právě oním "t". Označení s dvěma "t" začala používat želetavská mlékárna, když zjistila, že s registrací známky "Apetito" zaspala. Značku začala používat mlékárna v Hodoníně. Před privatizací totiž známka nijak chráněna nebyla a získal ji ten, kdo přišel první.

I po stažení Apetita ale společnosti Bel zůstane celá řada známých značek. V Česku kromě želetavských sýrů prodává i značku Veselá kráva. V minulých letech převzala značky bývalé Mlékárny Klatovy, jako Matador, Olympic, Vintíř a Rodinka, připomněla ČTK.

Zdroj: BSC; Mladá fronta Dnes

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky

tel.: 222 871 577
fax: 222 871 591
e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Bc. Petr Šup

tel.: 222 871 544
fax: 222 871 591
e-mail: sup@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.